771/07

Den 7. maj 2007 blev i sag nr. 69.854:

xxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

Forenede Gruppeliv
Strandboulevarden 122
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har gruppelivsaftale i Forenede Gruppeliv, klager over, at selskabet har afvist at udbetale invalidesum i henhold til aftalen.

Selskabet har afvist udbetaling med henvisning til, at klageren før forsikringstiden, der for så vidt angår retten til invalidesum blev påbegyndt den 1/1 1996, havde fået tilkendt invaliditetsydelse grundet mindst 2/3 invaliditet.

Klageren, der er født i december 1943, har i anmeldelse af 5/4 2006 ansøgt om udbetaling af invalidesum. Det fremgår bl.a. af ansøgningen, at klageren har leddegigt, Sjøgrens syndrom, astma, nedsat lungefunktion samt slidgigt i hofter, og at hun den 13/4 1994 har fået tilkendt invaliditetsydelse. Det fremgår endvidere, at klageren har været i arbejde, og at hun havde sidste arbejdsdag den 7/4 2006. Endelig er det anført, at hun vil få tjenestemandspension pr. 1/6 2006.

Ved skrivelse af 24/4 2006 har selskabet afvist forsikringsdækning med følgende begrundelse:

"Vi har modtaget dine ansøgninger om udbetaling af invalidesum.

Det fremgår af ansøgningen, at du er overgået til tjenestemandspension pr. 1. januar 2006 i en alder af 62 år.

Som det fremgår af vedlagte forsikringsoversigt er tjenestemandspensionister alene forsikret med 50% af de angivne dødsfaldssummer og 100% dækning for hvert barn. Der er ikke dækning ved kritisk sygdom.

Vi skal gøre opmærksom på, at dækningen ved invaliditet maksimalt løber til udgangen af den måned, hvor den forsikrede fylder 60 år.

Du har derfor ikke krav på udbetaling af forsikringssummen.

Du vil være dækket af dødsfaldsdækningen til du fylder 67 år, hvorefter forsikringen ophører."

I skrivelse af 9/5 2006 har klageren hertil svaret:

"Jeg har dokumenteret, at Revaliderings- og Pensionsnævnet i … Amt i afgørelse af 13. april 1994 har tilkendt mig invaliditetsydelse efter pensionslovens § 18, 1. punktum, idet min erhvervsevne på grund af helbredsmæssige årsager var nedsat med 2/3 til 1/3. Jeg var 50 år dengang.
'**Udbetalingen kan først ske, når stillingen fratrædes**'
Jeg fratræder min stilling pr. 31. maj 2006.

Det fremgår således klart, at jeg opfylder betingelserne for at få udbetalt en invalidesum.

Jeg har følgende bemærkninger til Deres brev af 24. april 2006:

1) Jeg er ikke overgået til Tjenestemandspension pr. 1. januar 2006, men overgår først fra den 1. juni 2006.

2) Jeg har ikke søgt om erstatning på grund af kritisk sygdom, men har søgt om invalidesum.

3) Der er ikke nogen 60 års grænse for udbetaling af Invalidesum, bortset fra at invaliditeten dvs. at erhvervsevnen skal være nedsat til 1/3 før det 60. år. Og det er som nævnt sket for mig. Jeg kan til Deres orientering oplyse, at jeg nu er overgået til Mellemste Førtidspension, idet min erhvervsevne er nedsat til det ubetydelige."

Ved skrivelse af 7/7 2006 har selskabet atter afvist dækning. Selskabet begrunder nu afvisningen med, at invaliditeten er opstået før forsikringstiden. Selskabet henviser til, at forsikring ved invaliditet først blev indført på gruppelivsforsikringen den 1/1 1996.

Klageren har herefter i mail til selskabet af 11/7 2006 bl.a. anført:

> "I deres brev af 7. juli 2006 skriver De, at erhvervsevnen skal være nedsat inden den 1. januar 1996, fordi forsikring ved invaliditet blev indført på gruppelivsforsikringen denne dato. Denne frist er udtrykkeligt nævnt i Forsikringsoversigten fra april 2000.
>
> Jeg kan imidlertid ikke se, der er en sådan tidsmæssig begrænsning for erhvervsevnen i senere Forsikringsoversigter eller i gruppelivsaftalerne. Her gælder alene at erhvervsevnen skal være nedsat før det fyldte 60. år. I aftalerne mellem kommunerne og K… gælder det samme. I FG. Forsikringsbetingelser § 8 findes heller ikke nogen konkret frist for den nedsatte erhvervsevne.
>
> Det fremgår som nævnt alene i forsikringsoversigten fra 1. april 2000 at tilkendelsesdatoen fra revaliderings- og pensionsnævnet skal ligge efter 31/12-1995. Denne konkrete frist er udgået af de senere forsikringsoversigter og er ikke medtaget i FG forsikringsbetingelser eller i Gruppelivsaftalerne. Det må betyde, at nedsat erhvervsevne før 1/1-1996 nu er dækket, hvis erhvervsevnen er nedsat inden det fyldte 60. år.
>
> Er det muligt, at oplyse begrundelsen for at tilkendelsesdatoen 31/12-1995 er ophævet i de senere forsikringsoversigter?"

Da selskabet på trods heraf har fastholdt sin afgørelse, har klageren i klageskema af 20/7 2006 over for nævnet nedlagt følgende påstand:

> "Jeg har efter den ny gruppelivsaftale nr. 86115 af 1/4 2006 krav på udbetaling af en invalidesum på 50.000 kr., som selskabet skal acceptere."

Til støtte for sin påstand har klageren bl.a. anført:

> "I mail af 11. juni fastholder FG, at jeg ikke kan være omfattet af invaliditetsdækning, da min invaliditet er indtrådt før forsikringen trådte i kraft den 1. januar 1996. FG henviser herved til FG.s generelle forsikringsbetingelser § 8, stk. 1, hvor det anføres, at invaliditeten skal opstå i forsikringstiden.
>
> At datoen 1. januar 1996 ikke længere fremgår af Gruppelivsaftalen af 1. april 2006 skyldes den vurdering, at den ikke længere har relevans i særlig mange tilfælde mere og dermed er faldet bort i et forsøg på at begrænse informationsmængden. FG medgiver dog, at den er relevant i min sag.
> …
> Det afgørende er betingelserne i den aktuelle gruppelivsaftale og ikke gamle eller ophævede regler om udbetaling af en invalidesum.
>
> Den konkrete gruppelivsaftale er indgået mellem Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte og Kommunernes Landsforening/Amtsrådsforeningen og Forenede Gruppeliv(FG), og aftaleparterne kan når som helst ændre betingelserne, som det er sket i den seneste gruppelivsaftale af 1. april 2006.

> Det fremgår, at den ny gruppelivsaftale fra samme dato afløser tidligere gruppelivsaftale, som således er bortfaldet. Der er ingen overgangsordninger eller forbehold vedr. de ny betingelser om udbetaling af en invalidesum.
>
> Når den hidtidige betingelse om, at erhvervsevnen skal være nedsat efter den 1. januar 1996, ikke er medtaget i den ny gruppelivsaftale, gælder denne betingelse derfor ikke længere. Hidtil har denne frist udtrykkeligt været nævnt i gruppelivsaftalerne og senest i forsikringsoversigten fra april 2000. Når betingelsen er ophævet i den seneste aftale, kan man ikke indfortolke en begrænsning, fordi forsikring ved invaliditet blev indført på gruppelivsforsikringen 1. januar 1996.
> …
> Jeg opfylder således betingelserne for at få udbetalt en invalidesum på 50.000 kr., idet min erhvervsevne på grund af helbredsmæssige årsager er blevet nedsat til 1/3 inden jeg fyldte 60 år, og fordi jeg nu har fratrådt min tjenestemandsstilling."

Over for nævnet har selskabet ved skrivelse af 29/8 2006 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

> "Det er klagerens opfattelse, at vi ved at fjerne den førnævnte begrænsning i gruppelivsaftalen om, at invaliditeten skulle være indtrådt efter 1. januar 1996, giver hende ret til udbetaling af invalidesummen på 50.000 kr.
>
> Denne opfattelse deler vi ikke. For det første er det ikke fratrædelses tidspunktet, der udløser invalidesummen, og da klageren før forsikringstidens ikrafttræden for invalidesummen den 1. januar 1996 var invalid, er den afgørende dækningsfaktor allerede indtrådt inden forsikringstidens ikrafttrædelse.
>
> Herudover er det vores opfattelse at klagerens krav udledes af en kollektiv aftale, indgået af klagerens forhandlingsberettigede organisation med denne organisations overenskomstpart, og at klageren ikke, under henvisning til arbejdsretslige principper vedrørende overgivelse af forhandlingsret, kan opnå bedre retsstilling end den, der er opnået af klagerens forhandlingsberettigende organisation."

Af Gruppelivsaftale nr. 86115 af 1/4 2006 fremgår:

> "*Invalidesum*: En gruppeinvaliditetsforsikring, der forfalder med de i § 2 nævnte forsikringssummer på det tidspunkt, hvor gruppemedlemmet på grund af sygdom eller ulykkestilfælde før det fyldte 60. år, udfra en rent lægelig vurdering, får nedsat erhvervsevnen til 1/3 eller derunder. Der kan til det enkelte gruppemedlem kun udbetales én invalidesum i medfør af denne forsikring. Det forudsættes, at den invaliderede ved pensionens tilkendelse enten er medlem af gruppen eller berettiget til præmiefri dækning efter forsikringsbetingelsernes § 12. Invalidesummen kan først udbetales, når stillingen fratrædes."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

> "**§ 3. A INVALIDESUM**.

Omfatter gruppelivsforsikringen invalidesum, vil retten til udbetaling indtræde, når gruppemedlemmets erhvervsevne - efter datoen for optagelse i gruppelivsforsikringen, men inden opnået 67 års alder - på grund af sygdom eller ulykkestilfælde varigt er nedsat.

En sådan nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når gruppemedlemmet alene af den anførte grund tilkendes pension fra det offentlige. Erhvervsevnen skal før det 60. år være nedsat til 1/3 og efter det 60. år til halvdelen eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Udbetaling sker til gruppemedlemmet. Inden udbetaling kan finde sted, må der forevises sådan dokumentation, som F.G. finder nødvendig.

Efter udbetaling ophører invalidesumsdækningen."

Nævnet udtaler:

Forsikringsbegivenheden ved erstatning for et nærmere angivet tab af erhvervsevne er efter nævnets opfattelse det tidspunkt, hvor erhvervsevnetabet når den i forsikringsbetingelserne angivne størrelse - også kaldet skadevirkningsprincippet.

Gældende for dette princip er, at skaden skal have vist sig i forsikringstiden. I dette tilfælde er det ubestridt, at klageren havde et erhvervsevnetab af den dækningsberettigende størrelse, før forsikringstiden begyndte.

Efter almindelig anerkendte forsikringsretlige regler kan klageren ikke opnå erstatning for en skade, der allerede var indtruffet, inden forsikringen trådte i kraft. At selskabet har undladt at anføre reglerne herfor i aftalen, kan ikke føre til et andet resultat.

Derfor

b e s t e m m e s:

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand